

OPPDRAKGSBREV 2023

FOR

ENOVA SF

INNHold

1	Innledning	1
2	Mål	2
3	Særskilte oppdrag	2
3.1	Forsterket satsing innen energieffektivisering	2
3.2	Hovedansvar for forvaltning av norsk deltagelse i IPCEI for hydrogen	3
3.3	Administrasjon av en midlertidig ordning for energitilskudd til næringslivet som følge av ekstraordinære strømudgifter	3
3.4	Grønn prosjektklassifisering og rapportering	3
4	Andre forutsetninger og krav	4
4.1	Rådgivende rolle overfor departementet	4
4.2	Koordinering med andre aktører	4
4.3	Kommunikasjon og informasjon	4
4.4	Meld. St. 6 (2022-2023) – Eierskapsmeldingen	4
5	Rapportering og resultatoppfølging	5
5.1	Halvårsrapport	5
5.2	Risiko- og vesentlighetsvurderinger	5
5.3	Årsrapport	5
5.4	Rapportering av statsstøtte	5
5.4.1	Oversikt over faktisk utbetalt statsstøtte	5
5.4.2	Oversikt over samlet statlig næringsstøtte	6
5.5	Kontroll og oppfølging av tilskudd	6
6	Budsjett og fullmakter	6
6.1	Klima- og energifondet, post 50	6
6.1.1	Tilsagn om betingede lån og fullmakt til å omgjøre lån til tilskudd	7
6.1.2	Administrasjon	7
6.2	Midlertidig ordning for energitilskudd til næringslivet som følge av ekstraordinære strømudgifter – Klima- og energifondet Post 51	8
6.2.1	Administrasjon	8
6.3	Forslag om budsjettendringer og omprioriteringer	9
7	Plan og budsjett for 2024	9
7.1	Plan og budsjett for Klima- og energifondet	9
7.2	Administrasjon	9
8	Tildeling	9

Innledning

Det vises til Klima- og miljødepartementets Prop. 1 S (2022-2023), Prop. 1 S Tillegg 2 (2022-2023), Innst. 9 S (2022-2023), og gjeldende avtale om forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet (Avtalen), samt tillegg til avtalen av januar 2022 og februar 2023. Oppdragsbrevet gir de økonomiske rammene for Enova SF i 2023 og en nærmere beskrivelse av mål, oppdrag og rapporteringskrav.

Mål

Enovas formål følger av avtale av 15. desember 2020 om forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet i perioden 2021 til 2024, jf. vedlegg 1a.

Enova og Klima- og energifondets formål er å bidra til å nå Norges klimaforpliktelser og bidra til omstillingen til lavutslippssamfunnet.

Enovas delmål er å bidra til

- a. reduserte ikke-kvotepliktige klimagassutslipp mot 2030
- b. teknologiutvikling og innovasjon som bidrar til utslippsreduksjoner frem mot lavutslippssamfunnet i 2050

Enovas aktivitet skal rettes mot senfase teknologiutvikling og tidlig markedsintroduksjon, med sikte på å oppnå varige markedsendringer slik at løsninger tilpasset lavutslippssamfunnet på sikt blir foretrukket uten støtte. Aktiviteten kan rettes inn mot alle sektorer.

I avtalen er oppdraget nærmere konkretisert gjennom blant annet rammer for virkemidlene, målindikatorer, samt avtalefestede aktiviteter, jf. avtalens punkt 6, 7.4 og 8.

Særskilte oppdrag

Forsterket satsing innen energieffektivisering

For å nå klimamålene våre og klare omstillingen til lavutslippssamfunnet kreves det omfattende elektrifisering, ikke minst i transportsektoren og industrien. I tillegg foreligger det planer om ny næringsvirksomhet med betydelig kraftbehov. Til sammen gir dette behov for ny fornybar kraftproduksjon og effektiv bruk av kraften i årene fremover. Samtidig er det slik at kraftsituasjonen i Norge preges av energi- og kraftsituasjonen i Europa. I tillegg til det økte kraftbehovet vil elektrifisering i mange tilfeller også kreve utbygging og forsterking av kraftnettet. Dette tar også tid og har kostnader. Økt kraftproduksjon, effektiv bruk av kraften vi har, og kraftnettets overføringsevne er derfor faktorer som har stor betydning for om og når elektrifiseringstiltak kan realiseres, og dermed oppnåelse av klimamålene våre og omstillingen til lavutslippssamfunnet. Effektiv energi- og ressursbruk er en forutsetning for raske nok utslippskutt og omstilling til lavutslippssamfunnet. Jf. også femte avsnitt av Avtalens fortale og presiseringen av denne i Klima- og miljødepartementets Prop. 1 S (2022-2023) og Tillegg til avtalen av 15. februar 2023.

Gjennom Tillegg til avtalen av 15. februar 2023 presiseres Enovas mandat knyttet til energi: Enova skal finne gode løsninger som tar hensyn til behovet for et effektivt energisystem. Det innebærer at Enova blant annet skal bidra til mer effektiv bruk av energi, mer effektiv utnyttelse av eksisterende nett og utvikling av nye energiteknologier i alle sektorer.

Denne presiseringen innebærer en styrket satsing på energi i bredt og energieffektivisering mer spesifikt. Enova skal også levere en anbefaling innen 31. mars til departementet, for hvordan de best kan følge opp dette, jf. vedlegg 9. Enovas innspill vil bli en viktig del av regjeringens arbeid med en handlingsplan for energieffektivisering.

Den forsterkede satsingen på energieffektivisering er tredelt:

1. Bred og helhetlig enøk-satsing i alle sektorer

Enova skal bidra til mer effektiv bruk av energi, mer effektiv utnyttelse av eksisterende nett og utvikling av nye energiteknologier i alle sektorer.

2. Moden teknologi etter nærmere definerte kriterier

Enova skal støtte energieffektivisering, også moden og velkjent teknologi etter nærmere definerte kriterier. Støtten skal bidra til varige markedsendringer slik at teknologier på sikt blir konkurransedyktig uten støtte.

3. Kunnskap og kompetanse

I alle deler av norsk økonomi gjennomføres det i dag tiltak for mer effektiv energibruk, herunder energieffektiviseringstiltak i bygg for titalls milliarder kroner årlig i husholdninger og bedrifter. Likevel er det fortsatt mange lønnsomme tiltak basert på moden teknologi som ikke gjennomføres. Det kan være flere grunner til at lønnsomme energieffektiviserende tiltak ikke gjennomføres, men manglende kunnskap, kompetanse og fokus er i mange tilfeller medvirkende. Målrettet informasjon, økt kompetanse og innovative forretningsmodeller kan derfor bidra til å utløse vesentlig mer energieffektivisering. Eksempelvis gjennom informasjon avdekket gjennom energikartlegging og energimerking, eller ved økt bruk av energitjenester.

Som en del av aktiviteten rettet mot energi skal Enova gjennom informasjon som virkemiddel bidra til å øke kompetanse og kunnskap i markedet slik at barrierer for energieffektivisering reduseres og lønnsomme tiltak utløses. Enova har erfaring med å utvikle virkemiddel med mål om å bidra til varig endring, noe som trengs både på tilbuds- og etterspørselssiden for at vi skal få mer effektiv energibruk i Norge. Enova skal samarbeide med NVE og Direktoratet for byggkvalitet der det er relevant.

Rapportering

Enova skal på sine nettsider og i årsrapporten samlet synliggjøre aktiviteten rettet mot å bidra til et effektivt energisystem, herunder energieffektivisering, effektiv utnyttelse av eksisterende nett og utvikling av nye energiteknologier. Enova skal rapportere om hvor mye energi som er spart som følge av støttede prosjekter, jf. Avtalen.

Hovedansvar for forvaltning av norsk deltagelse i IPCEI for hydrogen

Norge deltar i ordningen IPCEI (Important Projects of Common European Interest) for hydrogen. IPCEI er innovative prosjekter på utvalgte områder som krever en koordinert grenseoverskridende innsats. De er unntatt for vanlige regler for statsstøtte og notifiseres særskilt. En rekke europeiske land deltar i IPCEI for hydrogen sammen med Norge. IPCEI for hydrogen skal understøtte utviklingen og markedsintroduksjonen av innovative hydrogenteknologier og -løsninger.

Enova skal ha hovedansvar for forvaltningen av Norges deltagelse i IPCEI for hydrogen. Dette innebærer blant annet gjennomføring av Call of Interest og utvelgelse av norske kandidater. Enovas forvaltning skal skje på en måte som er i tråd med styringsavtalens rammer, mål og prioriteringer. Eventuell støtte til norske prosjekter gjennom IPCEI for hydrogen dekkes innenfor eksisterende finansielle rammer og til enhver tid gjeldende ordninger. Enova skal involvere Innovasjon Norge og Forskningsrådet, der det er relevant.

Administrasjon av en midlertidig ordning for energitilskudd til næringslivet som følge av ekstraordinære strømutfgifter

Enova skal administrere Energitilskuddsordningen, en midlertidig ordning for energitilskudd til næringslivet som følge av ekstraordinære strømutfgifter i tråd med rammene og detaljene i Forskriften. Det vises til Særlig oppdrag om dette, jf. vedlegg 8.

Grønn prosjektklassifisering og rapportering

Enova skal sammen med Innovasjon Norge, Forskningsrådet, Enova, Siva, Eksfin og Doga jobbe videre med oppdragene om grønn prosjektklassifisering og grønn rapportering for implementering og oppstart 1. januar 2024. Arbeidet skal dra nytte av eksisterende

samarbeid for grønn vekst i virkemiddelapparatet. Andre aktører kan inkluderes i arbeidet dersom det er relevant.

Det legges til grunn at arbeidet innebærer klassifisering og rapportering av prosjekters potensielle innvirkning på klima og miljø. I løsningen skal de seks miljøområdene som er basert på miljømålene i EUs taksonomi, ikke håndteres som gjensidig utelukkende kategorier. Departementet forventer med dette at prosjekter vil registreres («tagges») på flere enn ett miljøområde (ett primært miljøområde, og ett eller flere sekundære).

Arbeidet med grønn prosjektklassifisering og rapportering vil kreve utvikling over tid.

Departementet ber som en del av arbeidet i 2023 om en vurdering av hvordan klassifiseringen på sikt kan inkludere «Do no significant harm»-prinsippet. Videre er det en forventning at man på sikt skal kunne rapportere på potensialet for utslippskutt der det er mulig, i prosjekter med klima- og miljøinnhold.

Det skal i arbeidet tas hensyn til behovet for å begrense rapporteringsbyrden for støttemottakere. Virkemiddelaktørene skal komme med konkrete forslag om hvordan dette kan følges opp slik at den samlede administrative byrden reduseres for bedriftene.

Virkemiddelaktørene skal foreslår en frist for en slik vurdering innen 31. januar 2023.

Virksomhetene skal underveis i arbeidet ha tett dialog med NFD som koordinerer med relevante departementer, KD som etatsstyrer av Forskningsrådet og KLD som eier av Enova. Virkemiddelaktørene bes komme med et forslag til hvordan denne dialogen bør innrettes innen 31. januar 2023.

Andre forutsetninger og krav

Rådgivende rolle overfor departementet

Enova skal ha en avgrenset rådgivende rolle overfor departementet i saker knyttet til deres aktivitet.

Koordinering med andre aktører

Enova skal ha et nært samarbeid med næringslivet og forskningsmiljøer, virkemiddelaktører og relevante direktorater, jf. punkt 6 i avtalen. Enova skal ha regelmessig kontakt og koordinere sin virksomhet med relevante myndigheter som forvalter virkemidler av betydning for virksomheten og bidra til å sikre godt samspill og klare grensedragninger.

Enova skal samarbeide med Miljødirektoratet om videreutvikling av kunnskap om klimatiltak og virkemidler, herunder beregning og rapportering av utslippseffekter.

Kommunikasjon og informasjon

Det er viktig å ha god kontakt og informasjonsflyt mellom Enova og departementet. Begge parter må få kunnskap om forestående hendelser av positiv så vel som negativ art. Det er spesielt viktig at Enova i god tid varsler departementet om saker som kan bli store, vanskelige eller kontroversielle.

Det forventes at Enova synliggjør oppnådde resultater på sitt område, jf. avtalens krav til rapportering. Det forventes samtidig at Enova tar kontakt med departementet for å avklare om politisk ledelse skal være en del av synliggjøringen i enkelte saker.

Meld. St. 6 (2022-2023) – Eierskapsmeldingen

Enova skal levere på statens forventninger til selskaper med statlig eierandel som de fremgår av Meld. St. 6 (2022-2023) – Eierskapsmeldingen. Det skal i årsrapporten inngå en kort omtale knyttet til særlig relevante områder.

Rapportering og resultatoppfølging

Frister for rapportering og datoer for planlagte møter i 2023 er angitt i vedlegg 4. Her følger frister for rapportering knyttet til aktiviteter i 2023.

Rapportering på særskilt oppdrag om energieffektivisering

Enova skal **innen 31. mars 2023** orientere om styrket satsingen på energieffektivisering, komme med innspill til handlingsplan for energieffektivisering og orientere om punktutslippsprogram, jf. vedlegg 9.

Halvårsrapport

Enova skal **innen 20. september 2023** oversende en halvårsrapport for 2023. Krav til innhold følger av avtalens punkt 7.2.

Risiko- og vesentlighetsvurderinger

Enova skal **innen 15. november 2023** oversende en særskilt redegjørelse av overordnede risiko- og vesentlighetsvurderinger for 2024. Punkt 5.2 i Instruks for økonomistyring av Klima- og energifondet legges til grunn for rapportering av risiko- og vesentlighetsvurderinger for hele Enovas virksomhet. Enova skal orientere departementet om vesentlige endringer i risiko- og vesentlighetsvurderingene, samt status for tiltak og aktiviteter som er iverksatt for å bringe disse risikofaktorene ned til et akseptabelt nivå.

Årsrapport

Enova skal **innen 15. mars 2024** oversende en årsrapport for virksomheten i 2023, med kopi til Riksrevisjonen. Årsrapporten skal publiseres på Enovas nettsider innen **1. mai 2024**.

Krav til innhold følger av avtalens punkt 7.1 og vedlegg 5. Enova må påse at foretakets årsrapport gir et dekkende bilde av virksomheten for 2023.

Enova skal i årsrapporten rapportere særskilt på det Særlige oppdraget om administrasjon av en midlertidig ordning for energitilskudd til næringslivet som følge av ekstraordinære strømuttergifter. Rapportering skal inneholde blant annet oversikt over utbetalt og innvilget støtte, samt omtale av arbeidet som er utført knyttet til dette særlige oppdraget.

Prosjektregnskap

Under del VI Årsregnskap skal det utarbeides en oppstilling som viser prosjektregnskap og forventede resterende utgifter til ferdigstilling mot budsjett for Prosjekt 42, jf. punkt 0.

Rapportering av statsstøtte

Lov om offentlig støtte § 2 a pålegger støttegivere å registrere tildelt støtte i et nasjonalt register. I dette registeret skal all tildelt statsstøtte over 500 000 EUR registreres. Enova skal sørge for at denne rapporteringsforpliktelsen ivaretas for tildelinger fra Enova.

Oversikt over faktisk utbetalt statsstøtte

Enova skal **innen 31. mars 2024**, i henhold til EØS-avtalens regler om offentlig støtte, oversende en oversikt over faktisk utbetalt statsstøtte i 2023.

Rapporteringen skal inneholde en oversikt over utbetalt statsstøtte i 2023 under regelverket for gruppeunntak, ordninger godkjent av ESA, samt til prosjekter som er individuelt godkjent av ESA. Rapporteringen skal sammenstilles med de opprinnelige budsjettene.

Rapporteringen om faktisk utbetalt statsstøtte fra Klima- og energifondet skal både rapporteres aggregert og spesifiseres per programområde. Departementet understreker at støtte fra Klima- og energifondet, som ikke regnes som statsstøtte i henhold til EØS-avtalens regler om offentlig støtte, ikke skal rapporteres.

For enkelttildelinger og gruppeunntak med varighet utover 2023 skal det også rapporteres på hva som forventes utbetalt fremover i tid.

Oversikt over samlet statlig næringsstøtte

Enova skal **innen 15. juni 2024** oversende oversikt over samlede faktiske utbetalinger og tilsagn til næringslivet i 2023 samt anslag for 2024.

Kontroll og oppfølging av tilskudd

Enova skal **innen 31. mai 2024** oversende en særskilt redegjørelse av foretakets kontroll og oppfølging av informasjon fra tilskuddsmottakere. Det vises til punkt 6.1 i Instruks for økonomistyring av Klima- og energifondet og overordnet regelverk for Enovas forvaltning av tilskudd og lån fra Klima- og energifondet.

Budsjett og fullmakter

Enova har ansvar for å planlegge virksomheten i 2023 slik at mål og resultatkrav oppnås innenfor de budsjettmessige rammene som er gitt i dette brevet, jf. § 9 i Reglement for økonomistyring i staten og punkt 2 i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Departementet understreker samtidig at det ikke må pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

I henhold til § 12 i lov om Riksrevisjonen av 7. mai 2004, har Riksrevisjonen rett til å kreve informasjon, innsyn og kontroll med at midlene nyttes i samsvar med forutsetningene.

Det er viktig at Enova sørger for organisering, utvikling og bruk av virkemidler som gir effektiv bruk av ressursene. Virksomheten skal vektlegge effektivisering, prioritering og håndtering av nye utfordringer og oppgaver innenfor budsjetttrammene.

Klima- og energifondet, post 50

Budsjettert disponibel ramme for Klima- og energifondet som stilles til disposisjon for Enova i 2023 er som følger:

	Kroner
A Inngående balanse per 1.1.2023	13 138 837 592
B Overføring til Klima- og energifondet	5 436 183 000
C Sum	18 575 020 592
D Forpliktelser ved utgangen av 2022	- 11 173 664 993
E Tilsagnsfullmakt for 2023	400 000 000
F Administrasjon	- 234 792 500
G Budsjettert disponibel ramme for 2022	7 566 563 100

Ad. punkt A: Klima- og energifondets samlede midler, innestående på fondets konto i Norges Bank, per 1.1.2023.

Ad. punkt B: Overføring til Klima- og energifondet fra statsbudsjettet, hvorav 690 mill. kroner er anslag på inntekter fra påslaget på nettariffen i 2022. Enova skal påse at midlene fra påslaget på nettariffen blir innbetalt til Klima- og energifondet som forutsatt etter forskrift om Energifondet § 3, jf. § 6.

Ad. punkt D: Forpliktelser som er pådratt i 2022 eller tidligere, og som skal dekkes i senere budsjettår.

Ad. punkt E: Enova har i 2023 adgang til å gi tilsagn for inntil 400 mill. kroner utover disponible midler i Klima- og energifondet, det vil si summen av udekkede forpliktelser (nye og gamle) ved utløpet av budsjettåret må være innenfor 400 mill. kroner.

Ad. punkt F: Fastsatt ramme for administrasjon, jf. punkt 0.

Ad. punkt G: Enova gis fullmakt til å pådra forpliktelser med unntak av administrasjon innenfor ovennevnte budsjetterte disponible ramme. Det understrekes at utbetalingen av midler må holdes innenfor innestående disponible midler på fondets konto i Norges Bank.

Overføring av midler fra Klima- og energifondets konto i Norges Bank vil bli foretatt på bakgrunn av oversendt betalingsanmodning (i pdf-format) til postmottak@kld.dep.no.

Tilsagn om betingede lån og fullmakt til å omgjøre lån til tilskudd

Enova gis fullmakt til å omgjøre betingede lån til tilskudd etter forhåndsdefinerte og forutsigbare betingelser, jf. Prop. 1 S (2022-2023), vedtak XII under rammeområde 13, jf. Innst. 9 S (2022-2023). Vedlegg 2 inneholder overordnet regelverk for Enovas forvaltning av tilskudd og lån fra Klima- og energifondet.

Administrasjon

I henhold til vedtektene for Klima- og energifondet skal administrasjon knyttet til forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet dekkes av fondet. Departementet legger til grunn at Enova skal være en liten og fleksibel organisasjon og vektlegger at administrasjonen skal være effektiv og at utgiftsveksten holdes innenfor et realistisk og rimelig nivå. Det er forutsatt at Enova gjennomfører tiltak for å øke effektiviteten. Organisasjonen må kunne tilpasses mulige endringer i forvaltningsoppdraget.

Departementet har fastsatt rammen for administrasjon til inntil 234,8 mill. kroner i 2023. Rammen inkluderer merverdiavgift. Midlene skal benyttes til administrasjon knyttet til ivaretagelsen og forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet.

Administrasjonstilskudd vil bli utbetalt på bakgrunn av oversendt elektronisk faktura i EHF-format til Klima- og miljødepartementets organisasjonsnummer 972 417 882.

Administrasjonstilskuddet skal deles opp i minst fire terminbeløp.

Enova skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og markeds kampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Enova skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten.

Virksomhetsstyring og organisasjonsutvikling (Prosjekt 42)

Enova gjennomfører et prosjekt for helhetlig virksomhetsstyring og organisasjonsutvikling. Enova har identifisert et potensiale for å hente ut kvantitative og kvalitative gevinster gjennom bruk av mer moderne teknologi og forbedrede arbeidsprosesser. En slik effektivisering berører kjernesystemene som benyttes i søknads- og saksbehandlingen, prosjektoppfølgning og rapportering. Arbeidet omfatter forenkling, digitalisering og

automatisering og skal gi gevinster internt i Enova og for brukerne. Det vises til brev av 8. november 2016 fra Enova for en nærmere beskrivelse av Prosjekt 42.

Departementet legger Enovas kostnadsanslag på 53 mill. kroner til grunn som revidert budsjetttramme for Prosjekt 42, som er planlagt over flere år. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2023.

Departementet ber om å bli holdt orientert om arbeidet i eier- og kontaktmøtene, samt at en sluttrapport inkluderes i årsrapporten. Det vises for øvrig til punkt 0 når det gjelder prosjektregnskap.

Midlertidig ordning for energitilskudd til næringslivet som følge av ekstraordinære strømutfgifter – Klima- og energifondet Post 51

Budsjettet disponibel ramme for Midlertidig ordning for energitilskudd til næringslivet som følger av

	Kroner
A Inngående balanse per 1.1.2023	1 132 585 467
B Overføring til Klima- og energifondet, post 51	1 200 000 000
C Sum	2 332 585 467
D Forpliktelser ved utgangen av 2022	2 310 506 631
E Tilsagnsfullmakt for 2023	0
F Administrasjonsramme for ordningen	- 20 000 000
- Herunder administrasjonsramme for 2023	- 6 954 640

ekstraordinære strømutfgifter – Post 51 som stilles til disposisjon for Enova i 2023 er som følger:

Ad. punkt A: Samlede midler knyttet til post 51, innestående på fondets konto i Norges Bank, per 1.1.2022.

Ad. punkt B: Overføring til Klima- og energifondets post 51 fra statsbudsjettet.

Ad. punkt D: Forpliktelser som er pådratt i 2022 eller tidligere, og som skal dekkes i senere budsjettår.

Ad. punkt F: Fastsatt ramme for administrasjon, jf. punkt 0.

Administrasjon

I henhold til vedtektene for Klima- og energifondet skal administrasjon knyttet til forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet dekkes av fondet. Dette følger også av Særlig oppdrag knyttet til administrasjon av Energitilskuddsordningen.

Departementet legger Enovas kostnadsanslag på 20 mill. kroner til grunn som budsjetttramme for administrasjon av Energitilskuddsordningen, som vil gå over flere år. Ettersom Enova har påpekt at det er betydelig usikkerhet i dette anslaget legger departementet opp til at rammen kan justeres når/dersom det foreligger oppdaterte anslag. Justering vil skje ifm. årlige oppdragsbrev. Innenfor denne budsjettammen har departementet fastsatt rammen for administrasjon av Energitilskuddsordningen til inntil 7 mill. kroner i 2023. Rammen inkluderer merverdiavgift.

Administrasjonstilskudd vil bli utbetalt på bakgrunn av oversendt elektronisk faktura i EHF-format til Klima- og miljødepartementets organisasjonsnummer 972 417 882. Administrasjonstilskuddet skal deles opp i minst fire terminbeløp.

Forslag om budsjettendringer og omprioriteringer

Revidert plan og budsjett for Klima- og energifondet

Enova skal **innen 20. september 2023** oversende revidert plan og budsjett for Klima- og energifondet for 2023. Det skal redegjøres for større endringer og avvik i finansiell ramme for fondet, forventet disponeringer av midler og forventet resultat sammenlignet med opprinnelig forslag til plan og budsjett for 2023.

Enova bes oversende oppdatert anslag på inntekter fra påslag på nettariffen i 2023 innen samme dato.

Administrasjon

Enova skal **innen 20. september 2023** oversende regnskap per 31. juli og prognose for resten av året. Eventuelle avvik mellom budsjett og eventuelt revidert budsjett for 2023 skal forklares.

Oversendelsen vil danne grunnlag for vurdering av utbetaling av gjenværende midler til administrasjon for 2023.

Plan og budsjett for 2024

Plan og budsjett for Klima- og energifondet

Enova skal **innen 15. november 2023** oversende plan og budsjett for Klima- og energifondet for 2024, med tilhørende vurderinger av de ulike markedsområdene, herunder en vurdering av prosjektilgang og en vurdering av generelle markedsforhold.

Administrasjon

Forslag til administrasjonsramme for Enova SF for 2024 skal oversendes **innen 15. november 2023**.

Forslaget skal spesifiseres og sammenstilles med regnskap for 2022 og gjeldende budsjett for 2023.

Regnskap per 30. september 2023 skal vedlegges. Forslag til endringer fra gjeldende budsjett for 2023 skal forklares. Eventuelle nye satsinger skal begrunnes og det skal redegjøres for eventuelle innsparinger og omprioriteringer som foreslås gjennomført sammenlignet med inneværende år.

Oversendelsen skal også inneholde en vurdering av anvendelsen av midler i 2023, inklusive hvordan eventuelle satsinger eller innsparinger er gjennomført sammenlignet med foregående år, jf. forutsetningen om at alle virksomheter gjennomfører tiltak for å øke produktiviteten.

Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for statlig økonomistyring § 8, meddeles med dette at Enova SF for 2023 disponerer bevilgninger, fullmakter og gis tilskudd som beskrevet i dette brevet, jf. Stortingets vedtak av 12. desember 2022.

Vedlegg 1a: Avtale av 15. desember 2020 med Enova SF om forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet

Vedlegg 1b: Tillegg av januar 2022 til avtalen med Enova SF om forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet

Vedlegg 1c: Tillegg av februar 2023 til avtale med Enova SF om forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet

Vedlegg 2: Overordnet regelverk for Enovas forvaltning av tilskudd og lån fra Klima- og energifondet

- Vedlegg 3: Instruks for økonomistyring av Klima- og energifondet
- Vedlegg 4: Møteplan og frister for rapportering i 2023
- Vedlegg 5: Krav til innhold i årsrapport
- Vedlegg 6: Vedtekter for Enova SF
- Vedlegg 7: Vedtekter for Klima- og energifondet
- Vedlegg 8: Særlig oppdrag om administrasjon av en midlertidig ordning for energitilskudd til næringslivet som følge av ekstraordinære strømudgifter
- Vedlegg 9: Oppdrag om å orientere om styrket satsingen på energieffektivisering, komme med innspill til handlingsplan for energieffektivisering og orientere om punktutslippsprogram.

Avtale

**om forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet i
perioden 1. januar 2021 til 31. desember 2024**

mellom

Den norske stat ved Klima- og miljødepartementet

og

Enova SF

Fortale

Enova SF (heretter Enova) ble opprettet ved kongelig resolusjon av 1. juni 2001, jf. også Ot.prp. nr. 35 (2000-2001), Innst. O. nr. 59 (2000-2001) og Besl. O. nr. 75 (2000-2001). Enova har siden vært et viktig klima- og energipolitisk virkemiddel. I de politiske føringene for foretaket er det lagt vekt på langsiktighet og fleksibilitet i finansieringen av virksomheten. Foretaket er tillagt stor faglig frihet. Departementets styring skjer på overordnet nivå, der fireårige avtaler om forvaltningen av midlene som Stortinget stiller til rådighet for Enova står sentralt.

Denne avtalen om forvaltningen av midlene i Klima- og energifondet gjelder fra 1. januar 2021 til 31. desember 2024, og er den sjette avtalen med Enova.

Det legges med denne avtalen og spissingen av Enova som klimavirkemiddel til rette for at Enova skal være et viktig virkemiddel i å bidra til å nå Norges klimaforpliktelser og til omstillingen til et lavutslippssamfunn. Vi står overfor store utfordringer de neste tiårene, og vi har satt oss ambisiøse klimamål. Norge har meldt inn et utslippsmål under Parisavtalen om å redusere utslippene av klimagasser med minst 50 og opp mot 55 prosent innen 2030 sammenliknet med 1990. Det er et avgjørende steg på veien mot at Norge skal bli et lavutslippssamfunn i 2050, og redusere utslippene med 90 til 95 prosent sammenlignet med 1990. Hva Norge og resten av verden gjør de neste tiårene blir avgjørende for om temperaturmålet i Parisavtalen nås.

Målstrukturen legger til rette for en god balanse mellom utslippsreduksjoner på kortere sikt og nødvendig teknologiutvikling som gjør det mulig å kutte utslipp på lengre sikt.

Det er lagt til grunn at det er en tett kobling mellom energisystemet og utslippsreduksjonene som må til i omstillingen til lavutslippssamfunnet. Elektrifiseringen, særlig i transportsektoren, krever tilkobling av mye nytt forbruk til kraftnettet. Et godt utviklet energisystem er dermed viktig for å muliggjøre raske og effektive utslippskutt.

Det erkjennes at sirkulære løsninger og verdikjeder og effektiv ressursbruk, gjennom å bidra til reduserte klimagassutslipp vil være viktig i omstillingen til lavutslippssamfunnet.

Det erkjennes at Enova samspiller med, og er avhengig av, andre offentlige virkemidler, som støtte til FoU, prising av utslipp og offentlig regulering for å få til den ønskede utviklingen. Godt samarbeid og koordinering mellom virkemiddelaktører er viktig.

Det er lagt til rette for at Enova skal ha stor faglig frihet til å utvikle virkemidler og tildele støtte til enkeltprosjekter basert på foretakets kunnskap og erfaring med de relevante markedene. Klima- og miljødepartementets styring av Enova skal skje på et overordnet nivå, i hovedsak gjennom denne avtalen. I lys av usikkerheten rundt tempoet i teknologiutviklingen i forskjellige sektorer vil Enovas faglige frihet og fleksibilitet være svært viktig i årene framover.

Det er lagt til rette for at Enova skal kunne ha en liten og fleksibel organisasjon og prioritere innsatsen der mulighetene for å påvirke utviklingen er størst.

Det er forutsatt at Enova skal ha en langsiktig, fleksibel og forutsigbar finansiering.

Det er lagt til grunn at Enova skal drive i tråd med statens forventninger som eier, jf. Meld. St. 8 (2019-2020) – Statens direkte eierskap i selskaper – Bærekraftig verdiskapning, herunder også å være ledende i sitt arbeid med samfunnsansvar.

1 Parter

Parter i denne avtalen er Den norske stat v/Klima- og miljødepartementet (KLD) og Enova SF (Enova).

2 Avtalens funksjon

Enova skal forvalte midlene fra Klima- og energifondet på vegne av KLD. I denne avtalen fastsettes vilkår for Enovas forvaltning av midlene.

Enovas forvaltning av midlene fra Klima- og energifondet skal skje innenfor rammene av det årlige oppdragsbrevet.

3 Formål

Enova og Klima- og energifondets formål er å bidra til å nå Norges klimaforpliktelser og bidra til omstillingen til lavutslippssamfunnet.

4 Delmål

Enovas delmål er å bidra til

- a. reduserte ikke-kvotepliktige klimagassutslipp mot 2030
- b. teknologiutvikling og innovasjon som bidrar til utslippsreduksjoner frem mot lavutslippssamfunnet i 2050

Enovas aktivitet skal rettes mot senfase teknologiutvikling og tidlig markedsintroduksjon, med sikte på å oppnå varige markedsendringer slik at løsninger tilpasset lavutslippssamfunnet på sikt blir foretrukket uten støtte.

Aktiviteten kan rettes inn mot alle sektorer.

5 Tilføring av midler til Klima- og energifondet

Delmål, målintikatorer og øvrige føringer er basert på at Klima- og energifondet tilføres minimum 3,315 mrd. kroner årlig i årene fra 2021 til og med 2024. Dette inkluderer en årlig bevilgning på 2,625 mrd. kroner som årlig justeres i tråd med prisstigning, og anslagsvis 690 millioner kroner årlig i inntekter fra påslaget på nettariffen.

Det stilles til disposisjon en tilsagnsfullmakt på 400 millioner kroner.

6 Rammer for virkemidlene

Enovas aktivitet skal rettes mot senfase teknologiutvikling og tidlig markedsintroduksjon.

Senfase teknologiutvikling omfatter delen av innovasjonskjeden der den viktigste forskningsaktiviteten er avsluttet og løsningene er modne for å utprøves i større skala.

Tidlig markedsintroduksjon omfatter den fasen der en løsning er tilgjengelig i markedet, men hvor det fortsatt skjer betydelig teknologiutvikling, optimalisering av systemer, læring og forbedringer, slik at kostnadene kan reduseres og/eller nytteeffektene økes.

Den videre utbredelsen i markedet kan så skje ved hjelp av generelle virkemidler som prising av utslipp og regulering.

Enova skal være markedsnær. De skal ha god innsikt i markedene de opererer i og ha kontakt med relevante markedsaktører, blant annet som grunnlag for utforming av virkemidler.

Enovas virkemidler skal være rettet mot å adressere markedssvikter og bygge ned tekniske og markedsmessige barrierer for introduksjon og utbredelse av nye klima- og energiløsninger. Virkemidlene skal utformes med sikte på å utløse prosjekter som ellers ikke ville blitt realisert.

Enova skal prioritere innsatsen der den gir mest effekt og mulighetene for å påvirke utviklingen er størst, og mot teknologier og løsninger som er tilpasset lavutslippssamfunnet. Null- og lavutslippsløsninger skal prioriteres.

Enova skal finne gode løsninger som tar hensyn til behovet for et effektivt energisystem.

Ved utformingen av virkemidler rettet mot teknologiutvikling og innovasjon skal Enova legge vekt på mulighetene for global spredning, og potensialet for påfølgende utslippsreduksjoner. En vurdering av innovasjonshøyde og gjennomføringsevne skal ligge til grunn for tildelinger.

Enova skal ha rutiner for bruk av tredjepartsvurderinger ved tildelinger til større prosjekter.

Enovas virkemidler bør ikke intervensere i allerede velfungerende markeder.

Enova skal ha rutiner for å evaluere sine virkemidler.

Geografisk avgrensning

Enova kan støtte prosjekter i Norge og i norsk økonomisk sone. Enova kan også støtte prosjekter på skip registrert i NIS eller NOR, eller som har operasjoner i norske farvann.

Koordinering med andre myndigheter

Enova skal ha regelmessig kontakt, og koordinere sin virksomhet, med andre aktører som forvalter virkemidler av betydning for Enovas virksomhet. I forvaltningen av midlene skal Enova bidra til et godt samspill og klare grensedragninger mot andre relevante virkemiddelaktører, som Norges forskningsråd, Innovasjon Norge, Miljødirektoratet, Statens vegvesen, Norges vassdrags- og energidirektorat, Gassnova, Husbanken, Kystverket og Direktoratet for byggkvalitet. Det årlige oppdragsbrevet vil kunne inneholde utdypende formuleringer.

Statsstøtteregelverket

Den støtten som gis skal være innenfor rammene av gjeldende regelverk for statsstøtte i EØS-avtalen.

7 Rapportering

Enova skal gjennom rapportering redegjøre for arbeidet med å oppfylle avtalens formål, delmål og øvrige føringer, og synliggjøre hvordan Enova bidrar til varige markedsendringer i ulike segmenter og markeder, og dermed utslippskutt og omstilling. Kvalitative vurderinger skal underbygges med blant annet relevante indikatorer på markedsendring og konkrete resultater fra prosjekter.

Rapporteringen skal synliggjøre både de kortsiktige og mer langsiktige effektene. Enova skal visualisere utviklingen innenfor relevante markeder og segmenter. Enova skal blant annet følge og synliggjøre utviklingen i utvalgte støttede teknologier over tid, herunder oppnådd spredning og potensiale for videre spredning. Rapporteringen skal bestå av en kombinasjon av tradisjonelt rapporteringsformat og løpende oppdatert digital visualisering.

7.1 Årsrapport

Enova skal hvert år utarbeide en årsrapport. Rapporten skal oversendes KLD og publiseres på Enovas nettsider. Enova skal i rapporten synliggjøre hvordan Enova bidrar til varige markedsendringer i ulike segmenter og redegjøre for arbeidet med å oppfylle avtalens formål, delmål og øvrige føringer, herunder avtalefestede aktiviteter.

Det skal framgå hvordan Enova ligger an i forhold til målindikatorene, jf. avtalens punkt 7.4. Det inkluderer en oversiktlig framstilling av utslipps- og innovasjonsresultater fordelt på de ulike

markedsområdene med tilhørende støtte. Det skal framgå hvordan resultatene senere er korrigert for kanselleringer, sluttrapporterte og realiserte resultater. Det skal gis en oversikt over den geografiske fordelingen av prosjektene.

I rapportering av utslippsresultater skal fordelingen mellom kvotepliktige og ikke-kvotepliktige utslipp fremkomme.

Enova skal rapportere hvor mye energi som er spart eller fornybar energi produsert som følge av støttede prosjekter, jf. vedlegg. I rapporten skal det skilles mellom ulike energikilder/bærere.

Enova skal redegjøre for effektiviteten i driften av Enova og forvaltningen av Klima- og energifondet. Enova skal som en del av dette utarbeide operasjonelle indikatorer som gir uttrykk for effektiviteten i drift og forvaltning av Klima- og energifondet. Indikatorene skal være sammenlignbare over tid, og Enova skal rapportere på og synliggjøre utviklingen.

Årsrapporten skal inneholde oversikt over disponerte midler, kontraktsfestede-, sluttrapporterte-, og realiserte resultater for foregående avtaleperiode. Det skal korrigeres for eventuelle kanselleringer.

Det årlige oppdragsbrevet inneholder ytterligere føringer for innholdet i årsrapporten.

7.2 Halvårsrapportering

Enova skal utarbeide en forenklet digital halvårsrapportering. Det skal i rapporten redegjøres kort for Enovas aktiviteter og deres arbeid med å oppfylle avtalens formål og delmål. Rapporten skal blant annet inneholde en sammenstilling og oversikt av halvårets utslipps- og innovasjonsresultater.

7.3 Prosjektoversikt

Enova skal ha et rapporteringssystem for alle prosjekter og aktiviteter som finansieres over Klima- og energifondet. Informasjon skal være pålitelig, nøyaktig og relevant. Enova skal oppbevare prosjektinformasjon i minimum 10 år etter at et prosjekt er avsluttet.

Enova skal digitalt og søkbart gjøre enkelt tilgjengelig en oversikt over støttede prosjekter. Informasjonen skal publiseres fortløpende på Enovas nettsider og som et minimum inneholde prosjekt-ID, prosjekttittel, markedsområde, resultat, støttebeløp, status, søker, kommune og fylke. For teknologiporteføljen skal det også føres status for teknologiene.

7.4 Målindikatorer

Målindikatorene skal sammen med øvrig kvalitativ og kvantitativ rapportering gi indikasjon på Enovas måloppnåelse underveis i avtaleperioden, og vil utgjøre en del av grunnlaget for styringsdialogen mellom departementet og Enova.

Formål (punkt 3), delmål (punkt 4) og rammer for virkemidlene (punkt 6) skal være førende for utviklingen av Enovas virkemidler.

For avtaleperioden 1.1.2021 – 31.12.2024 er det utarbeidet to målindikatorer for klima. Det legges til grunn at følgende nivå på disse indikerer god måloppnåelse:

- utslippsresultater tilsvarende 1,2 millioner tonn ikke-kvotepliktige CO₂-ekvivalenter
- innovasjonsresultater tilsvarende utløst innovasjonskapital på 6 milliarder kroner

Resultatene skal være kontraktsfestet, realisert, eller dokumentert på annen måte, jf. vedlegg.

7.4.1 Forutsetninger om eksterne forhold

En forutsetning for at fondsmidlene skal utløse endringer i markedet, er at det finnes en generell investeringsvilje og -evne i markedet. Dette påvirkes i stor grad av forhold som ligger utenfor Enovas kontroll. Avtalens målindikatorer er fastsatt på bakgrunn av de økonomiske utsiktene ved inngangen til 2021. Det legges til grunn at det ikke skjer vesentlige endringer i politiske rammebetingelser,

tilførte midler, priser på energi og CO₂-utslipp eller investeringstakten i økonomien som i vesentlig grad påvirker Enovas mulige måloppnåelse.

8 Avtalefestede aktiviteter

Virkemidler som etableres på bakgrunn av avtalefestede aktiviteter skal utformes i tråd med avtalens øvrige bestemmelser, jf. særlig formål (3), delmål (4), og rammer for virkemidlene (6).

Særlige vilkår

Som statens virkemiddel for støtte i en tidlig fase skal Enova bidra til utvikling av drivstoffinfrastruktur for utslippsfri transport, herunder el og hydrogen.

Som del av aktiviteten rettet mot tidlig markedsintroduksjon skal Enova ha et tilbud til næringstransport, Nullutslippsfondet, med formål om å redusere klimagassutslipp fra næringstransport og bidra til omstillingen til lavutslippssamfunnet gjennom en raskere markedsintroduksjon og -vekst av nullutslippsteknologi i næringskjøretøy og -fartøy.

Enova skal årlig stille til disposisjon minimum 300 millioner kroner til tiltak hos husholdninger og forbrukere for å bidra til reduserte klimagassutslipp og omstilling til lavutslippssamfunnet.

Det ble i 2020 bevilget 2 mrd. kroner til Klima- og energifondet som del av en grønn omstillingspakke. Midlene skal anvendes til å forsterke satsingen på teknologiutvikling i industrien og bidra til grønn omstilling på veien ut av krisen i tråd med omstillingen til lavutslippssamfunnet. Midlene skal støtte opp under grønn teknologiutvikling innenfor eksempelvis leverandørindustrien, maritim næring og fornybar energi, herunder teknologi innenfor områder som hydrogen, batteriteknologi, havvind og grønn skipsfart.

Oppgaver

Enova skal ha hovedansvar for forvaltningen av Norges deltagelse i EUs Innovasjonsfond. Dette innebærer blant annet at Enova skal ha en informasjons-, rådgivnings- og oppfølgingsrolle overfor søkere og potensielle søkere til EUs innovasjonsfond og delta i relevante prosesser opp mot EU-kommisjonen for å påvirke innretningen av Innovasjonsfondet.

Enova skal ha et landsdekkende tilbud av informasjons- og rådgivningstjenester.

Enova skal ivareta driften og utviklingen av energimerkeordningen og ordningen for energivurdering av tekniske anlegg.

Enova skal ivareta driften og utviklingen av en rapporteringsløsning for energikartlegging rettet mot store bedrifter.

Enova skal ivareta driften og utviklingen av NOBIL-databasen.

9 Eiermøter og kontaktmøter

Hver av partene kan til enhver tid be om møte med den annen part for å informere om særlige forhold som er av betydning for gjennomføringen av avtalen, eller som for øvrig er av interesse for den annen part.

Partene skal avholde minst to eiermøter og to kontaktmøter årlig. Eiermøtene skal være en arena der eiersaker drøftes mellom departementet og styret. Kontaktmøtene skal være en arena for informasjonsutveksling og dialog mellom administrasjonen i Enova og embetsverket i KLD om blant annet forhold som er av betydning for gjennomføringen av avtalen. Det årlige oppdragsbrevet kan inneholde ytterligere konkretisering av møtenes innhold.

Dialogen mellom KLD og Enova skal til enhver tid holdes innenfor rammene av lov av 30. august 1991 nr. 71 (statsforetaksloven) §§ 23 og 38 om styrets myndighet og om foretaksmøtets myndighet og sammensetning, og Ot.prp. nr. 35 (2000-2001).

10 Kommunikasjon og informasjon

Hver av partene skal uten hensyn til det som ellers er fastsatt i avtalen, uten ubegrunnet opphold, informere den annen part om forhold og forestående hendelser, av positiv så vel som negativ art, som er eller kan være av vesentlig betydning for gjennomføringen av avtalen, vedtatte strategier og budsjetter eller som for øvrig vil være av vesentlig betydning for den annen part å kjenne til. Herunder i en situasjon der Enova ser at de ligger an til å over- eller underoppfylle målindikatorene.

Enova skal ha dialog med departementet for å avklare om politisk ledelse skal være en del av synliggjøringen i enkelte saker.

11 Avtalens varighet

Med mindre avtalen faller bort eller blir endret i medhold av punktene 12 eller 13, gjelder avtalen til 31. desember 2024.

12 Revisjon av avtalen

Hver av partene kan be den annen part om revisjon av avtalen når det foreligger særlige forhold som vil påvirke muligheten for å oppfylle forpliktelsene i avtalen. For departementet kan slike særlige forhold være endring i tilføring av midler, endring i de politiske føringene for Enovas arbeid eller endring i myndighetsbestemte rammevilkår. For Enova kan slike særlige forhold for eksempel være ytre forhold som er utenfor Enovas kontroll. Anmodning om slik avtalerevisjon skal være skriftlig i brev form. Det skal redegjøres for de endringer som ønskes gjennomført og begrunnelsen for disse.

13 Mislighold

Ved vesentlig mislighold av avtalen kan KLD si opp avtalen med tre måneders varsel. Departementet kan også si opp avtalen dersom det er grunn til å anta at avtalen vil bli vesentlig misligholdt. KLD skal på forhånd varsle Enova om forhold og om begrunnelsen for at det vurderes å si opp avtalen. Tilsvarende gjelder ved vesentlig mislighold, eller fare for vesentlig mislighold, av Enovas forpliktelser etter andre offentlige regelverk som gjelder for forvaltningen av Klima- og energifondets midler.

Dersom en videreføring av avtalen vil påføre Klima- og energifondet vesentlige tap, eller fare for slikt tap, kan KLD si opp avtalen med øyeblikkelig virkning. Avtalen skal likeledes kunne sies opp av KLD dersom vesentlige forutsetninger for avtalen faller bort.

14 Intensjon om neste avtale

Forhandlinger om avtale for neste periode vil kunne starte i 2024, med sikte på at det kan inngås en ny avtale som kan tre i kraft 1. januar 2025. Det legges til grunn at neste avtale med virkning fra 1. januar 2025 skal gjelde i fire nye år, jf. Klima- og energifondets vedtekter.

Oslo og Trondheim 15. desember 2020

For Klima- og miljødepartementet

Ingvild A. Sæverud
ekspedisjonssjef

For Enova SF

Nils Kristian Nakstad
administrerende direktør

Vedlegg - Om måling av kvantitative resultater

Dette vedlegget fastsetter hvordan Enova skal godskrives kvantitative resultater som teller mot målindikatorene.

I Generelle prinsipper

Enova skal så langt det lar seg gjøre rapportere resultater mot målindikatorene, jf. avtalens punkt 7.4, fra prosjekter som mottar støtte.

Resultater fra det enkelte prosjekt skal knyttes til innholdet i kontrakten mellom støttemottaker og Enova.

Ved beregning av resultater skal det tas utgangspunkt i hva som er det mest sannsynlige alternativet til å gjennomføre prosjektene; en baseline / kontrafaktisk alternativ. Dette kan for eksempel være at støttemottaker ville ha gjennomført et mindre ambisiøst tiltak, eller at de ville ha fortsatt med eksisterende løsninger uten å gjøre ytterligere investeringer.

Prosjekter som innebærer etablering av ny eller utvidet virksomhet kan isolert sett gi økte klimagassutslipp. Dersom Enovas virkemidler fører til at det samtidig blir tatt i bruk ny teknologi/nye løsninger som gir lavere klimagassutslipp kan denne effektiviseringen føres som resultat.

I kontrakter med støttemottagere gis Enova anledning til å kontraktsfeste størrelser og resultater ut over målindikatorene. Det skal i resultatrapporteringen redegjøres for eventuelle kontraktsfestede indirekte utslippsresultater.

Et prosjekt kan bidra til resultater for begge målindikatorene.

II Utslippsresultater

Utslippsresultater måles i tonn CO₂-ekvivalenter (CO₂-ekv.) per år. Omregning til CO₂-ekv. skal være i tråd med retningslinjene for utslippsrapportering under Parisavtalen.

Enova kan føre utslippsresultater for prosjekter som direkte bidrar til reduksjon i ikke-kvotepliktge klimagassutslipp.

Enova kan føre utslippsresultat for prosjekter som gir økt produksjon av fornybart brensel og drivstoff. Utslippsresultatene skal beregnes basert på antatte utslippsreduksjoner i bruk i forhold til et sannsynlig (fossilt) alternativ. Fornybart brensel og drivstoff omfatter de energibærerne som oppfyller vilkårene for fornybarhet i fornybardirektivet (2009/28/EF). Biodrivstoff skal være avansert biodrivstoff.

III Innovasjonsresultater

Enova kan føre innovasjonsresultater fra prosjekter som bidrar til økt innovasjon i henhold til delmål b.

Innovasjonsresultater måles ved utløst kapital i kroner. Med utløst kapital menes den delen av prosjektets investeringskostnader som utløses gjennom støtten fra Enova, fratrukket støtte fra Enova og andre offentlige virkemidler.

IV Annet

Beregning av spart energi og produsert fornybar energi

Enova skal rapportere hvor mye energi som er spart eller fornybar energi produsert som følge av støttede prosjekter, jf. avtalens punkt 7.1. Dette skal måles i kilowattimer (kWh) per år.

Spart energi skal beregnes som reduksjonen i energibruk i et prosjekt i forhold til det mest sannsynlige alternativet.

Produsert fornybar energi omfatter økningen i nyttiggjort fornybar energi i et prosjekt. Fornybar energi omfatter alle energikilder som oppfyller vilkårene for fornybarhet i fornybardirektivet (2009/28/EF). Biodrivstoff skal være avansert biodrivstoff. Produsert fornybar energi omfatter også utnyttelse av spillvarme og andre energiressurser som ellers vil gå tapt. For varmepumper skal elektrisitetsforbruket trekkes fra.

Infrastrukturprosjekter

For infrastrukturprosjekter hvor faktisk bruk av infrastrukturen er utenfor anleggseiers kontroll, skal det rapporteres kvantitative resultater basert på forventet utnyttelse/bruk av infrastrukturen. Etter at prosjektet har vært i normal drift i en periode skal Enova oppdatere resultatene basert på faktisk bruk.

Adferd

For prosjekter der Enovas resultater ikke er kontraktsfestet og i praksis er avhengig av adferd kan resultater beregnes. Det skal gjøres særskilte analyser for å etterprøve beregningene og beregningsmetodene.

Tillegg

til avtalen om forvaltning av midlene fra Klima- og energifondet

-

750 millioner kroner til grønn omstilling i næringslivet, hurtigludere for elbil og energioppgradering av kommunale boliger

Fortale

Regjeringen vil gjøre det enklere å velge klimavennlige transportløsninger og legge til rette for økt utbredelse og bruk av elbil i alle deler av landet. Regjeringen ønsker også å styrke grønn omstilling i næringslivet og energiltak hos husholdninger. Jf. Innst. 9 S (2021-2022) og Prop. 1 S Tillegg (2021-2022) økes bevilgningen til Enova med 750 millioner kroner sammenlignet med Prop. 1 S (2021-2022) for disse formål: 550 millioner kroner til grønn omstilling i næringslivet, 100 millioner kroner til hurtigludere for elbiler og 100 millioner kroner til husholdninger. Dette tillegget til styringsavtalen av 15. desember 2020 om forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet regulerer forvaltningen av midlene.

Norge skal gjennom en omstilling som krever en stor innsats. Gjennom Enova bidrar staten med risikoavlastning til aktører som utvikler og tar i bruk nye klima- og energiløsninger som bygger opp under den nødvendige grønne omstillingen i næringslivet. Gjennom å støtte opp under senfase teknologiutvikling og tidlig markedsintroduksjon bidrar Enova til utslippsreduksjoner og grønn teknologiutvikling innen områder som industri, grønn skipsfart, hydrogen, utslippsfri landtransport og infrastruktur for nullutslippsdrivstoff. Økningen i tilførte midler vil gjøre det mulig for Enova å forsterke satsingen.

Regjeringen vil sørge for utbygging av et nødvendig antall ladestasjoner for elbil i hele landet. Regjeringen legger opp til at utbyggingen av ladeinfrastruktur i utgangspunktet skal være markedsdrevet. I noen situasjoner vil det imidlertid også være behov for offentlig støtte. Dette gjelder særlig der hvor markedsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig for kommersielle aktører å investere. Det er blant annet flere kommuner hvor innbyggerne i dag ikke har tilstrekkelig tilgang til hurtigladeinfrastruktur. Enovas satsing på hurtigladeinfrastruktur for elbil styrkes med 100 millioner kroner i 2022, slik at Enova kan bidra til etablering av hurtigludere som

legger til rette for økt utbredelse og bruk av elbil i alle deler av landet. Satsingen vil gjøre det enklere å velge klimavennlige transportløsninger i hele landet.

Regjeringen er opptatt av hvordan økte strømpriser treffer husstander med lave inntekter, som har begrensede muligheter for å energioppgradere boligene sine. Regjeringen vil derfor gi Enova et særlig oppdrag om å iverksette en ordning på minimum 100 millioner kroner rettet mot energioppgradering av kommunale boliger ved bruk av moden teknologi i 2022. Etersom Enovas aktivitet skal rettes mot senfase teknologiutvikling og tidlig markedsintroduksjon og Enova ikke skal ha et mandat knyttet til omfordeling, vil regjeringen vurdere aktuelle løsninger for å videreføre ordningen utenfor Enova.

1. Parter

Parter i dette Tillegget til Avtalen av 15. desember 2020 om forvaltning av midlene fra Klima- og energifondet, er de samme som i Avtalen: Den norske stat v/Klima- og miljødepartementet (KLD) og Enova SF (Enova), jf. Avtalens kapittel 1.

2. Tilleggets funksjon

Tillegget regulerer forvaltningen av en økning i den årlige bevilgningen til Klima- og energifondet på 750 millioner kroner.

Hvor ikke annet fremkommer av dette Tillegget gjelder Avtalen.

3. Særlige vilkår

Med henvisning til Avtalens første og tredje særlige vilkår, jf. Avtalens kapittel 8, utvides særlig vilkår en og tre med følgende tilleggstekst:

3.1. Særlig vilkår en

Enova skal anvende 100 millioner kroner for å støtte etablering av hurtigladere for elbiler. Midlene skal bidra til etablering av hurtigladere som legger til rette for økt utbredelse og bruk av elbil i alle deler av landet.

3.2. Særlig vilkår tre

Enova skal i tillegg årlig stille til disposisjon 100 millioner kroner til energiltak hos husholdninger.

4. Særlig oppdrag

Med henvisning til punkt 3.2 i dette Tillegget skal Enova som et særlig oppdrag anvende minimum 100 millioner kroner i 2022 gjennom en målrettet ordning for energioppgradering av kommunale boliger.

5. Tilførte midler

Klima- og energifondet tilføres årlig 750 millioner kroner ut over det som følger av Avtalen, jf. Innst. 9 S (2021-2022).

6. Rammer for virkemidlene

Midlene skal for øvrig forvaltes i tråd med målene og føringene i Avtalen.

7. Rapportering

Enova skal rapportere på og synliggjøre bruken og effekten av midlene, i tråd med Avtalens kapittel 7.

7.1. Målintikatorer

Målintikatorene skal sammen med øvrig kvalitativ og kvantitativ rapportering gi indikasjon på Enovas måloppnåelse underveis i avtaleperioden, og vil utgjøre en del av grunnlaget for styringsdialogen mellom departementet og Enova. Formål, delmål og rammer for virkemidlene skal være førende for utviklingen av Enovas virkemidler. For avtaleperioden 1.1.2021 – 31.12.2024 legges det til grunn at et utslippsresultat tilsvarende 1,2 millioner tonn ikke-kvotepfiktige CO₂-ekvivalenter og innovasjonsresultater tilsvarende utløst innovasjonskapital på 6 milliarder kroner indikerer god måloppnåelse, jf. Avtalens kapittel 7.4.

For å reflektere den økte bevilgningen, økes nivået på målintikatorene til 1,3 millioner tonn ikke-kvotepfiktige CO₂-ekvivalenter og 10 milliarder kroner utløst innovasjonskapital.

for Klima- og miljødepartementet

for Enova SF

Ingvild Andreassen Sæverud
ekspedisjonssjef

Nils Kristian Nakstad
administrerende direktør

Oslo 24. januar 2022

Trondheim 20. januar 2022

Tillegg

til avtalen om forvaltning av midlene fra Klima- og energifondet

-

økt bevilging og styrket satsing på energieffektivisering og punktutslipp

Fortale

Enova er et viktig klima- og energivirkemiddel. Gjennom Enova bidrar staten med risikoavlastning til aktører som utvikler og tar i bruk nye klima- og energiløsninger som bygger opp under den nødvendige grønne omstillingen i næringslivet. Gjennom å støtte opp under senfase teknologiutvikling og tidlig markedsintroduksjon bidrar Enova til utslippsreduksjoner og grønn teknologiutvikling innen områder som industri, grønn skipsfart, hydrogen, utslippsfri landtransport og infrastruktur for nullutslippsdrivstoff.

Regjeringen øker bevilgningene til Enova med 1,4 mrd. kroner. Økningen vil gjøre det mulig for Enova å forsterke innsatsen mot prosjekter som bidrar til innovasjonen og utslippsreduksjonene vi må få til for å nå klimamålene våre. Eksempelvis elektrifisering av skip, tungtransport og anleggsmaskiner, og utslippsreduksjoner i industrien. I industrien er en betydelig del av utslippene knyttet til relativt få store punktutslipp. For å støtte opp om aktiviteten Enova allerede har rettet mot teknologiutvikling og innovasjon i denne sektoren, er 50 mill. kroner av bevilgningen knyttet til punktutslipp. Sammen med den øvrige bevilgningsøkningen gjøre dette det mulig for Enova å øke innsatsen mot disse utslippene.

For å nå klimamålene våre og klare omstillingen til lavutslippssamfunnet kreves det omfattende elektrifisering, ikke minst i transportsektoren og industrien. I tillegg foreligger det planer om ny næringsvirksomhet med betydelig kraftbehov. Til sammen gir dette behov for ny fornybar kraftproduksjon og effektiv bruk av kraften i årene fremover. Samtidig er det slik at kraftsituasjonen i Norge preges av energi- og kraftsituasjonen i Europa. I tillegg til det økte kraftbehovet vil elektrifisering i mange tilfeller også kreve utbygging og forsterking av kraftnettet. Dette tar også tid og har kostnader. Økt kraftproduksjon, effektiv bruk av kraften vi har, og kraftnettets overføringsevne er derfor faktorer som har stor betydning for om og når elektrifiseringstiltak kan realiseres, og dermed oppnåelse av klimamålene våre og omstillingen til lavutslippssamfunnet. Effektiv energi- og ressursbruk er en forutsetning for

raske nok utslippskutt og omstilling til lavutslippssamfunnet. Enova skal finne gode løsninger som tar hensyn til behovet for et effektivt energisystem. Det innebærer at Enova blant annet skal bidra til mer effektiv bruk av energi, mer effektiv utnyttelse av eksisterende nett og utvikling av nye energiteknologier i alle sektorer.

Husholdninger med lav inntekt har ofte begrenset mulighet til å investere i energiltak og rammes særlig av de høye prisene på kraft. Fra 2023 har Husbanken fått en rolle knyttet til modne og velkjente energiltak i kommunalt eide utleieboliger, omsorgsboliger og sykehjem som kan komme husholdninger med lave inntekter til gode. Oppdraget blir finansiert ved å redusere årlig tilførte midler til Klima- og energifondet.

1. Parter

Parter i dette Tillegget til Avtalen av 15. desember 2020 om forvaltning av midlene fra Klima- og energifondet, er de samme som i Avtalen: Den norske stat v/Klima- og miljødepartementet (KLD) og Enova SF (Enova), jf. Avtalens kapittel 1.

2. Tilleggets funksjon

Tillegget regulerer forvaltningen av en netto økning i den årlige bevilgningen til Klima- og energifondet på 1,2 milliarder kroner, herunder en økning på 1,4 mrd. kroner og en reduksjon på 200 millioner kroner.

Hvor ikke annet fremkommer av dette Tillegget gjelder Avtalen med tidligere tillegg.

3. Rammer for virkemidlene

Under avtalens punkt 6 legges det til en setning i det åttende avsnittet slik at avsnittet lyder:

Enova skal finne gode løsninger som tar hensyn til behovet for et effektivt energisystem. Det innebærer at Enova blant annet skal bidra til mer effektiv bruk av energi, mer effektiv utnyttelse av eksisterende nett og utvikling av nye energiteknologier i alle sektorer.

4. Avtalefestede aktiviteter

Med henvisning til Avtalens tredje særlige vilkår, jf. Avtalens kapittel 8, endres særlig vilkår tre slik at det lyder:

4.1. Særlig vilkår tre

Enova skal årlig stille til disposisjon minimum 300 millioner kroner til tiltak hos husholdninger og forbrukere for å bidra til reduserte klimagassutslipp og omstilling til lavutslippssamfunnet.

Med henvisning til Avtalens særlige vilkår, jf. Avtalens kapittel 8, legges det til ett nytt særlig vilkår fem:

4.2. Særlig vilkår fem

Som en del av aktiviteten rettet mot innovasjon og utslippsreduksjoner i industrien skal Enova ha en forsterket satsing rettet mot punktutslipp og opprette et punktutslippsprogram.

5. Tilførte midler

Klima- og energifondet tilføres årlig 1,2 milliarder kroner ut over det som følger av Avtalen hensyntatt tidligere tillegg, jf. Innst. 9 S (2022-2023). Summen inkluderer en reduksjon på 200 mill. kroner som er overført til Husbanken knyttet til en satsing på energiltak for husholdninger med lave inntekter.

6. Øvrige rammer

Midlene skal for øvrig forvaltes i tråd med målene og føringene i Avtalen.

7. Rapportering

Enova skal rapportere på og synliggjøre bruken og effekten av midlene, i tråd med Avtalens kapittel 7.

7.1. Målintikatorer

Målintikatorene skal sammen med øvrig kvalitativ og kvantitativ rapportering gi indikasjon på Enovas måloppnåelse underveis i avtaleperioden, og vil utgjøre en del av grunnlaget for styringsdialogen mellom departementet og Enova. Formål, delmål og rammer for virkemidlene skal være førende for utviklingen av Enovas virkemidler. For avtaleperioden 01.01.2021 – 31.12.2024 legges det til grunn at et utslippsresultat tilsvarende 1,3 millioner tonn ikke-kvotepliktige CO₂-ekvivalenter og innovasjonsresultater tilsvarende utløst innovasjonskapital på 10 milliarder kroner indikerer god måloppnåelse, jf. Avtalens kapittel 7.4.

For å reflektere den økte bevilgningen, økes nivået på målintikatorene til 1,6 millioner tonn ikke-kvotepliktige CO₂-ekvivalenter og 12 milliarder kroner utløst innovasjonskapital.

for Klima- og miljødepartementet

Torstein Lundstad
ekspedisjonssjef

Oslo 15. februar 2023

for Enova SF

Nils Kristian Nakstad
administrerende direktør

Trondheim 15. februar 2023

Instruks for økonomistyring av Klima- og energifondet

Fastsatt av Klima- og miljødepartementet 15. januar 2020

Innhold

1	INNLEDNING.....	3
2	Myndighet og ansvar.....	3
2.1	Virksomhetens ledelse.....	3
2.2	Oppdragsbrev.....	3
3	Regnskapsføring.....	4
3.1	Regnskapsføring og økonomisystem.....	4
3.2	Betalingsformidling	4
3.3	Inntekter	5
4	Rapportering	5
4.1	Rapportering til statsregnskapet	5
4.2	Årsregnskap	5
4.3	Revisjon	6
5	Kontroll og resultatoppfølging.....	6
5.1	Internkontroll.....	6
5.2	Risikostyring	6
5.3	Evalueringer	6
6	Særskilte krav	7
6.1	Forvaltning av tilskudd og lån	7

INNLEDNING

Instruksen er fastsatt av Klima- og miljødepartementet 15. januar 2020 i medhold av § 3 andre ledd i Reglement for økonomistyring i staten, og trer i kraft fra samme dato.

Opprettelsen av Klima- og energifondet har sin bakgrunn i lov om endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (energiloven), § 4-4 og 10-6, jf. Ot.prp. nr. 35 og Innst. O. nr. 59 (2000-2001).

Med hjemmel i energiloven er det fastsatt forskrift om innbetaling av påslag på nettariffen til Klima- og energifondet (forskrift om Klima- og energifondet).

Forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet skal skje i overensstemmelse med vedtekter fastsatt av Klima- og miljødepartementet. Vedtektene presiserer blant annet Klima- og energifondets formål og anvendelsesområde, samt at det skal foreligge en flerårig avtale mellom Enova SF (heretter benevnt Enova) og Klima- og miljødepartementet som konkretiserer forvaltningsoppdraget. I medhold av § 8 i Reglement for økonomistyring i staten, har Klima- og miljødepartementet fastsatt Regelverk for forvaltning av tilskudd og lån fra Klima- og energifondet (kap. 1428, post 50). Klima- og miljødepartementet vil i særskilte tilfeller kunne fastsette føringer for anvendelse av Klima- og energifondets midler gjennom årlige oppdragsbrev til Enova.

Forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet skal følge Reglement for økonomistyring i staten (heretter kalt Reglementet) og Bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt Bestemmelsene), med de tilføyelser/presiseringer som fremgår av denne instruks.

Reglementet og Bestemmelsene gjelder således i sin helhet, også for de punktene der det ikke er gitt presiseringer gjennom denne instruksen, med eventuelle unntak fastsatt av Finansdepartementet i medhold av Reglementet § 3.

Formålet med denne instruksen er å fremheve og presisere Klima- og miljødepartementets føringer og krav innenfor økonomistyringen av Klima- og energifondet. Med økonomistyring mener departementet alt Enova gjør for å sikre at statlige midler brukes og inntekter oppnås i samsvar med forskrift og Stortingets vedtak og forutsetninger, at fastsatte mål og resultatkrav oppnås, at statlige midler brukes effektivt og forvaltes på en forsvarlig måte.

Myndighet og ansvar

Selskapets ledelse

(Reglementet § 3 og Bestemmelsene punkt 2.2)

Styret i Enova er ansvarlig for at denne instruks overholdes. Styret delegerer myndighet og fullmakt til administrerende direktør. Styret kan gi administrerende direktør fullmakt til videredelegering.

Administrerende direktør skal fastsette instruks for intern økonomistyring av midlene fra Klima- og energifondet innenfor rammen av denne instruks. Det skal presiseres hvordan ansvarsforholdet og de enkelte funksjoner i økonomistyringen skal utføres i virksomheten. Intern instruks for økonomistyring og oppdateringer av denne skal oversendes Klima- og miljødepartementet til orientering.

Oppdragsbrev

(Bestemmelsene punkt 6.2.4.3)

Enova får tildelt Klima- og energifondets midler og fullmakter gjennom oppdragsbrev. Oppdragsbrevet gjelder for ett kalenderår og bygger på avtalen mellom Klima- og

miljødepartementet og Enova om forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet, herunder overordnede mål og krav til rapportering. Endringer av oppdragsbrevets innhold og tildelte midler i løpet av budsjettåret, blir utformet som supplerende oppdragsbrev.

Regnskapsføring

Regnskapsføring og økonomisystem

(Reglementet §§ 12, 17 og 18 og Bestemmelsene punkt 2.6, 4.3 og 4.4)

Enova skal føre et fullstendig og separat regnskap over alle inntekter og utgifter til Klima- og energifondet, herunder forpliktelser og fordringer til fondet. Enova skal utarbeide og fastsette en økonomimodell som muliggjør rapporter som understøtter effektiv styring og krav til rapportering.

Administrerende direktør skal påse at Enova har tilgang til et økonomisystem som oppfyller kravene i punkt 4.3 i Bestemmelsene. Administrerende direktør skal i rutinebeskrivelser konkretisere hvordan bestemmelsene om regnskapsføring skal ivaretas og foregå på en forsvarlig måte. Enova skal følge kravene om bokføring, spesifikasjon, dokumentasjon og oppbevaring i punkt 4.4 i Bestemmelsene.

Enova er ikke registrert som regnskapsfører i statsregnskapet og ikke tilknyttet statens konsernkontoordning.

Enova kan benytte privat tjenesteyter til å utføre deler av regnskaps- og betalingsformidlingsarbeidet vedrørende Klima- og energifondet. Kravene til arbeidsdelingsmodeller, herunder bruk av tjenesteytere godkjent av Finansdepartementet (jf. punkt 2.6 i Bestemmelsene), gjelder ikke for de aktuelle oppgavene som ivaretas av Enova. Det trengs følgelig ikke unntak fra regelverket for bruk av privat tjenesteyter.

Det skal foreligge en avtale mellom Enova og privat tjenesteyter som regulerer arbeidsdeling og ansvar for utførelsen av de enkelte oppgaver, jf. punkt 2.6 i Bestemmelsene. Bruk av privat tjenesteyter endrer ikke administrerende direktørs ansvar for at oppgavene utføres i henhold til gjeldende retningslinjer.

Ved anskaffelse av nytt økonomisystem eller vesentlige oppgraderinger i systemet for regnskapsføringen av midlene fra Klima- og energifondet, skal systemet testes og formelt godkjennes av Enova før det settes i drift. Dersom det benyttes privat tjenesteyter for regnskapsføring av midlene fra Klima- og energifondet må Enova påse at tjenesteyters økonomisystem oppfyller bestemmelsenes krav.

Betalingsformidling

(Bestemmelsene punkt 3.7)

Klima- og miljødepartementet står som eier av arbeidskonti for Klima- og energifondet. Arbeidskonti er koblet mot en rentebærende oppgjørskonto i Norges Bank for Klima- og energifondet som er knyttet til statens konsernkontoordning, jf. § 4 i vedtekter for Klima- og energifondet. Klima- og miljødepartementet velger kontofører for Klima- og energifondet og informerer Enova om endringer av arbeidskonti.

Betalingsoppdrag til kontofører utarbeides av Klima- og miljødepartementet i samsvar med punkt 3.7 i Bestemmelsene. Klima- og miljødepartementet overfører midler fra Klima- og energifondet til Enova på grunnlag av betalingsanmodning fra Enova.

Klima- og energifondets midler skal være samlet på fondets konto i Norges Bank ved utgangen av hvert år, jf. § 4 i vedtekter for Klima- og energifondet. Det vil si at ved utgangen

av året skal Klima- og energifondets midler som ikke er innestående på fondets konto i Norges Bank tilbakeføres til denne kontoen.

Inntekter

(Bestemmelsene punkt 2.5.3 og 5.4)

Omsetningskonsesjonær som tarifferer for uttak av elektrisk energi skal i forbindelse med fakturering legge et påslag på tariffen til alle sluttbrukere på alle nettnivåer, jf. § 4-4 i Energiloven og forskrift til Klima- og energifondet.

Det skal etableres egne regnskaps- og balansekonti som tydeliggjør fakturering mot og innbetalinger fra sluttbrukere, samt overføring av bidrag til Klima- og energifondet, jf. § 4 i forskrift om Klima- og energifondet.

Enova har som forvalter av inntektene til Klima- og energifondet ansvar for å føre kontroll med at energiloven og bestemmelser gitt i eller i medhold av forskrift overholdes, jf. §§ 5 og 6 i forskrift om Klima- og energifondet.

Enova mottar inntekter i form av renter og avdrag på lån som er gitt fra Klima- og energifondet. Det skal etableres egne regnskaps- og balansekonti som tydeliggjør fakturering mot og innbetalinger fra låntakere i forbindelse med utlånsvirksomheten fra Klima- og energifondet.

Rapportering

Rapportering til statsregnskapet

(Reglementet § 12 og Bestemmelsene punkt 3.5.6.)

Klima- og miljødepartementet rapporterer månedlig og ved årets slutt til Direktoratet for økonomistyring om innestående på fondets oppgjørskonto i Norges Bank gjennom innsending av likvidrapport.

Ved årets slutt skal Enova rapportere fondets forpliktelser og fordringer til kapitalregnskapet via Klima- og miljødepartementet. Departementet fastsetter i egne brev nærmere krav og frister for Enovas rapportering til statsregnskapet mv. ved årets slutt.

Årsregnskap

(Reglementet § 9 og Bestemmelsene punkt 3.4.3 og 3.4.6)

Enova skal utarbeide og avlegge et årsregnskap for Klima- og energifondet i tråd med punkt 3.4.3 og 3.4.6 i Bestemmelsene, jf. rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og denne instruks.

I tråd med *Veiledningsnotat om statlige fond* utarbeidet av Direktoratet for økonomistyring, skal årsregnskap for Klima- og energifondet inneholde følgende:

- ledelseskomentar til årsregnskapets ulike oppstillinger, signert av styret til Enova
- oppstilling av bevilgningsrapportering med noter
- oppstilling av fondsregnskap med noter

Årsregnskap for Klima- og energifondet skal inngå som en del av årsrapporten til Enova, men skal kunne leses som et selvstendig dokument. Nærmere krav til årsrapportering og frist for oversendelse til departementet vil fremgå av avtalen med departementet og årlige oppdragsbrev.

Revisjon

Foretaksrådet for Enova velger revisor for Klima- og energifondet. Revisjon skal utføres av et eksternt revisjonsselskap som skal avgi en beretning om årsregnskapet i henhold til norske revisjonsstandarder. Revisors beretning vedlegges årsregnskapet for Klima- og energifondet og bekrefter det fremlagte regnskapet for fondet overfor foretaksrådet.

Kontroll og resultatoppfølging

Internkontroll

(Reglementet §§ 14 og 15 og Bestemmelsene punkt 2.2 og 2.4)

Administrerende direktør har ansvar for at det er etablert tilfredsstillende internkontroll med at gjeldende lover, forskrift, regelverk og styringsdokumenter overholdes og for å sikre måloppnåelse og korrekt rapportering av bruken av midlene fra Klima- og energifondet. Enova må etablere systemer, rutiner og tiltak som har innebygd internkontroll, og som er tilpasset risiko og vesentlighet. Enovas internkontroll skal være tilpasset arbeidsdelingen mellom Enova og privat tjenesteyter.

Risikostyring

(Reglementet § 4 og Bestemmelsene punkt 2.4)

Risikostyring skal bidra til bedre måloppnåelse innenfor de budsjetttrammer som er stilt til disposisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal relateres til mål- og resultatkravene for virksomheten.

Det skal årlig rapporteres om risiko- og vesentlighetsbetraktninger som skal identifisere resultatmål som er utsatt for høy risiko (høy sannsynlighet og store konsekvenser), samt hvilke tiltak som er iverksatt eller vurderes for å avbøte risiko. Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette (risikostyring) skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll. Virksomhetens risikovurdering skal inneholde følgende hovedelementer:

1. Identifikasjon og gradering av risiko uttrykt ved sannsynlighet og konsekvens ved mangelfull oppnåelse av virksomhetens målsettinger. Dette avgjør vesentlighet.
2. Vurdering av risikotoleranse knyttet til virksomhetens enkelte målsettinger. Dette påvirker når aktiviteter bør iverksettes for å redusere risiko til et akseptabelt nivå.
3. Identifikasjon av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.
4. Valg av tiltak og kontrollaktiviteter etter en vurdering av kostnad i forhold til nytte for å sikre en fornuftig ressursallokering.

Frist for oversendelse til departementet vil fremgå av årlige oppdragsbrev.

Evalueringer

(Reglementet § 16 og Bestemmelsene punkt 2.7)

Det skal gjennomføres evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater innenfor hele eller deler av virksomhetens ansvarsområde og aktiviteter.

Frekvens og omfang av evalueringer bestemmes ut fra virksomhetens egenart, risiko og vesentlighet. Behovet må vurderes opp mot kvalitet og omfang av virksomhetens øvrige rapportering internt og til Klima- og miljødepartementet.

Særskilte krav

Forvaltning av tilskudd og lån

(Reglementet § 8 og Bestemmelsene punkt 6)

Klima- og miljødepartementet fastsetter overordnet regelverk for forvaltning av tilskudd og lån som forvaltes av Enova. Regelverket vedlegges årlige oppdragsbrev.

Administrerende direktør er ansvarlig for at det foreligger internt regelverk for tilskudd og lån. Dette skal omfatte regelverk og rutiner for forvaltningen av betingede lån herunder når betingede lån kommer til anvendelse og spesifiserte vilkår for omgjøring av betingede lån til tilskudd.

Administrerende direktør er ansvarlig for at det rapporteres i tråd med krav som fastsattes av departementet i avtale, overordnet regelverk og årlige oppdragsbrev.

Møteplan for 2023

Dato	Aktuelle tema for møtene
Mars	Kontaktmøte
29. mars kl. 9.00-12.00	<ul style="list-style-type: none"> • Departementet orienterer om relevante saker • Oppfølging av avtalen, herunder resultater, måloppnåelse og rapportering <ul style="list-style-type: none"> ○ Årsrapport for 2022 ○ Plan og budsjett for Klima- og energifondet for 2023 ○ Risiko- og vesentlighetsvurderinger for 2023
Juni	Foretaksmøte
13. juni kl. 10.00-10.15	
Juni	Eiermøte
13. juni kl. 10.15-12.00	<ul style="list-style-type: none"> • Departementet orienterer om relevante saker • Oppfølging av avtalen, herunder resultater, måloppnåelse og rapportering • Statens forventninger, jf. Meld. St. 6 (2022–2023)
Oktober	Kontaktmøte
18. oktober kl. 9.00-12.00	<ul style="list-style-type: none"> • Departementet orienterer om relevante saker • Oppfølging av avtalen, herunder resultater, måloppnåelse og rapportering <ul style="list-style-type: none"> ○ Halvårsrapport for 2023 ○ Revidert plan og budsjett for Klima- og energifondet for 2023
Desember	Eiermøte
12. desember kl. 10.00-12.00	<ul style="list-style-type: none"> • Departementet orienterer om relevante saker • Oppfølging av avtalen, herunder resultater, måloppnåelse og rapportering <ul style="list-style-type: none"> ○ Plan og budsjett for Klima- og energifondet for 2024 ○ Risiko- og vesentlighetsvurderinger for 2024

Klima- og miljødepartementet kommer tilbake med nærmere saksliste for møtene.

Frister for rapportering i 2023

Frister	Aktivitet
15. mars	Årsrapport for 2022
31. mars	Oversikt over faktisk utbetalt statsstøtte for 2022
31. mai	Redegjørelse for foretakets kontroll og oppfølging av informasjon fra tilskuddsmottakere
15. juni	Oversikt over samlet statlig næringsstøtte for 2022 og anslag for 2023
20. september	Halvårsrapport for 2023
20. september	Plan og revidert budsjett for Klima- og energifondet for 2023, herunder oppdatert anslag for inntekter fra påslag på nettariffen
20. september	Oversendelse av regnskap per 31. juli og prognose for resten av året for Enova SF
15. november	Forslag til administrasjonsramme for Enova SF for 2024
15. november	Plan og budsjett for Klima- og energifondet for 2024
15. november	Redegjørelse for overordnede risiko- og vesentlighetsvurderinger for 2024

Krav til innhold i årsrapport

Krav til innhold i årsrapporten følger av avtalens punkt 7 om rapportering. I dette vedlegget utdypes disse kravene.

Del I Administrerende direktørs beretning

Del I skal inneholde følgende som signeres av administrerende direktør:

- Overordnet vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse for året.
- Årets viktigste prioriteringer.
- Sentrale forhold, interne og eksterne, som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater.
- Viktige ytre og indre utviklingstrekk og rammebetingelser som vil kunne få innvirkning på virksomhetens resultater framover.

Del II Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget

Omtale av foretaket, departementstilhørighet og tilknytningsform beskrives. Deretter presenteres samfunnsoppdraget, med hovedvekt på ansvarsområde og overordnede mål. Samarbeid med andre virksomheter kan også omtales her. Vesentlige endringer som angår foretaket og samfunnsoppdraget omtales.

Omtale av organisasjonen

Enovas organisasjonsstruktur angis, foretakets styre og toppledelse navngis og avbildes, antall ansatte og årsverk oppgis, samt hvor foretaket er lokalisert. Vesentlige organisasjonsendringer omtales.

Presentasjon av utvalgte nøkkeltall

Det skal utarbeides nøkkeltall fra årsregnskapet til Klima- og energifondet som kan bidra til å beskrive utviklingen av virksomheten. I tillegg skal blant annet følgende nøkkeltall fra årsregnskapet til Enova SF presenteres:

- årsverk
- administrasjonstilskudd
- utnyttelsesgrad
- samlet tildeling
- lønnsandel av administrasjonstilskudd
- lønnsutgifter per årsverk
- konsulentandel av administrasjonstilskudd

Nøkkeltallene skal gi nyttig informasjon om virksomheten, og de skal kunne brukes til sammenligning over tid.

Del III Resultater, aktiviteter og fremtidsutsikter

Innholdet i del III følger av avtalens punkt 7.1.

Del IV Styring og kontroll i virksomheten

Del IV skal inneholde en overordnet vurdering av styring og kontroll i virksomheten.

Del V Årsberetning og årsregnskap for Enova SF

Det skal utarbeides årsregnskap for Enova SF med revisors beretning og årsberetning fra styret, jf. statsforetaksloven §§ 39 og 41.

Årsberetningen skal, evt. i tillegg til en mer utfyllende omtale på egnet sted i årsrapporten, inneholde en omtale av særlig relevante forventninger til selskaper med statlig eierandel som de fremgår i Meld. St. 6 (2022-2023) *Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap— Statens direkte eierskap i selskaper*.

Årsberetningen skal inneholde et eget punkt med rapportering på virksomhetens arbeid med likestilling og ikke-diskriminering, jf. likestillings- og diskrimineringsloven §§ 26, 26 a og 26 b.

Jf. Enova SFs vedtekter § 9 skal årsberetningen inneholde et eget punkt om retningslinjer og lønnsrapport om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer, i tråd med allmennaksjeloven §§ 6-16 a og 6-16 b med tilhørende forskrift. Retningslinjene skal også inneholde en redegjørelse om hvordan 'Statens retningslinjer for lederlønn i selskaper med statlig eierandel' er fulgt opp.

Retningslinjer og lønnsrapport skal utarbeides av styret og behandles på ordinært foretaksmøte. Note i årsregnskapet om lønnskostnader skal vise oversikt over samlet godtgjørelse til ledende ansatte, fordelt på lønn, annen godtgjørelse og kostnadsført pensjon.

VI Årsregnskap for Klima- og energifondet

Det skal utarbeides separat årsregnskap for Klima- og energifondet, jf. punkt 4.2 i Instruks for økonomistyring av Klima- og energifondet.

SUPPLERENDE OPPDRAGSBREV 2023

FOR

ENOVA SF

Supplerende oppdragsbrev 2023 for Enova SF – økt bevilgning til Klima- og energifondet i revidert nasjonalbudsjett

1 Innledning

Klima- og miljødepartementet viser til oppdragsbrevet for Enova SF for 2023 som gir de økonomiske rammene for Enova i 2023 og en nærmere beskrivelse av mål, oppdrag og rapporteringskrav. Dette oppdragsbrevet supplerer oppdragsbrevet for 2023 med tillegg under punkt 6.1 Klima- og energifondet, post 50.

Stortinget har gjennom behandling av Prop. 118 S (2022-2023), jf. Innst 490 S (2022-2023) vedtatt å øke bevilgningen til Klima- og energifondet med 201,375 mill. kroner, herunder:

- 101,375 mill. kroner i ekstraordinær lønns- og prisjusteringen av budsjettet
- 100 mill. kroner for å styrke arbeidet med klimatiltak i Enova

2 Tilføyelse under punkt 6.1 Klima- og energifondet, post 50

Overføring til Klima -og energifondet over statsbudsjettet økes med 201,375 mill. kroner, fra 5 436 183 000 kroner til 5 637 558 000 kroner. Budsjettetert disponibel ramme for Klima- og energifondet som stilles til disposisjon for Enova i 2023 er som følger:

	Kroner
A Inngående balanse per 1.1.2023	13 138 837 592
B Overføring til Klima- og energifondet	5 637 558 000
C Sum	18 776 395 592
D Forpliktelser ved utgangen av 2022	- 11 173 664 993
E Tilsagnsfullmakt for 2023	400 000 000
F Administrasjon	- 234 792 500
G Budsjettetert disponibel ramme for 2023	7 767 938 099

Ad. punkt A: Klima- og energifondets samlede midler, innestående på fondets konto i Norges Bank, per 1.1.2023.

Ad. punkt B: Overføring til Klima- og energifondet fra statsbudsjettet, hvorav 690 mill. kroner er anslag på inntekter fra påslaget på nettariffen i 2023. Enova skal påse at midlene fra påslaget på nettariffen blir innbetalt til Klima- og energifondet som forutsatt etter forskrift om Energifondet § 3, jf. § 6.

Ad. punkt D: Forpliktelser som er pådratt i 2022 eller tidligere, og som skal dekkes i senere budsjettår.

Ad. punkt E: Enova har i 2023 adgang til å gi tilsagn for inntil 400 mill. kroner utover disponible midler i Klima- og energifondet, det vil si summen av udekkede forpliktelser (nye og gamle) ved utløpet av budsjettåret må være innenfor 400 mill. kroner.

Ad. punkt F: Fastsatt ramme for administrasjon, jf. punkt **Error! Reference source not found.**

Ad. punkt G: Enova gis fullmakt til å pådra forpliktelser med unntak av administrasjon innenfor ovennevnte budsjetterte disponible ramme. Det understrekes at utbetalingen av midler må holdes innenfor innestående disponible midler på fondets konto i Norges Bank. Overføring av midler fra Klima- og energifondets konto i Norges Bank vil bli foretatt på bakgrunn av oversendt betalingsanmodning (i pdf-format) til postmottak@kld.dep.no.